

Yliopisto-opettaja verkossa

Peda-forum –seminaari 21.5.2008

Maire Syrjäkari
Opetuksen kehittämisspalvelut

Päivi Hakkarainen
Kasvatustieteiden tiedekunta

Lapin yliopisto

Ohjaus – tuutorointi aot-kurssilla

- Akateeminen loppututkinto - sisällön asiantuntija
- Suorittanut kurssin itse opiskelijana
- Saanut koulutusta/ohjausta työhönsä

Ohjaus (tuutorointi) kurssilla

Viikot 1 - 2 Leiri-moduuli Teemakeskustelu ja oppimistehtävät	Viikot 3-4 Tieto-moduuli Teemakeskustelu ja oppimistehtävät	Viikot 5-6 Oppi-moduuli Teemakeskustelu ja oppimistehtävät	Viikot 7-8 Loppu-toimet
Oppimateriaali ja palaute oppimistehtävistä			
Leirituutorit	Tietotuutorit	Oppituutorit	
Koko tuutoriryhmä			

Verkko-opettajan osaaminen

- Sisällön asiantuntija m7
- Ystävällinen, tukee ja innostaa ryhmän toimintaa ja antaa palautetta (verkkoidentiteetti!) m8
- Vuorovaikutustaidot m9
- Verkkopedagogiikka

(esim. Nevgi, Kynäslähti, Vahtivuori, Uusitalo & Ryti 2002, Nevgi & Tirri 2003, Salmon 2000, Anderson ym. 2001)

Slide 4

- m7** palautteen antaminen
ilmapiirin luonti ja motivointi
msyrjaka; 7.5.2008
- m8** vuorovaikutus
kirjallinen ilmaisu
verkkokeskustelun ohjaaminen
msyrjaka; 7.5.2008
- m9** Tieto- ja viestintätekniikka
ryhmän ohjaaminen
Discendum Optiman käyttö
msyrjaka; 7.5.2008

Hyvä verkko-opettaja on oman alansa asiantuntija, jolla on riittävät valmiudet tvt:n opetuskäyttöön ja perehtyneisyyttä verkkopedagogiikkaan.

Hyvä verkko-opettaja on innostunut työstään!

Tuutoreiden itsearviointi osaamisestaan

- **tieto- ja viestintäteknikka,**
- **vuorovaikutus,**
- **palautteen antaminen,**
- ryhmän ohjaaminen,
- kirjallinen ilmaisu,
- ilmapiirin luonti ja motivointi,
- verkkokeskustelun ohjaaminen ja
- Discendum Optiman käyttö.

(Syrjäkari 2007)

Haasteita tuutorin työssä

- Verkko-oppimisympäristössä toimiminen
- Verkkokeskustelun ohjaaminen
- Ilmapiirin luominen
- Kirjallisen ilmaisun taidot
- Ryhmän ohjaaminen

Tuutorin onnistumisia ja mahdollisuuksia

- **PALAUTTEEN ANTAMINEN**
- Toiminta osana tuutoriryhmää
- Opiskelija persoona ja yksilö
- Opiskelijan oppiminen ja oppimisprosessin näkyminen.
- **Palaute!**

Yhteistyö

- Ryhmään kuuluminen
- Apua ongelmatilanteissa
- Yhteinen suunnittelu, toteutus, arviointi ja kehittäminen
- Osaamisen jakaminen
- Reflektointi
- Työnohjaus - aloittelijoiden tukeminen

”Ei ei kyllä minusta on mukava, että siellä on ne muut. On ihan ehtottomasti... siellä on fiksuja ajatuksia fiksuja mielipiteitä ja tavallaan semmosia ihmisiä, joitten ajatukset niinku on helppo hyväksyä ja ymmärtää ja sillain, että kokee olevansa ehkä semmosten ihmisten joukossa, johon ite sulautuu.”

(Olli – oppitutor, noviisi)

”Pääsääntöisesti henkireikää ja helpotusta ja apua ja ideoita ja ongelman ratkasua ja naurua ja semmosta.”

(Oona – oppitutor, kokenut)

”No totta kai aivan ehtottoman tärkeänä...mutta myös sitte se, että on huomannu, että se on hirmu tärkeä ollu näille meidän noviisi-tuutoreille...”

Siinä on ollu hyviä monia keskusteluita, että jotka on varmasti pannu itteä välillä ajattelemaan, että no hei mikskä tämä näin tähän ja perusteleeppä tämä asia tuota niin jolleki tuutorille, joka sitä ihmettelee ehkä ensimmäisiä kertoja. Niin myös niinkö tavallaan niinku he ovat ehkä siitä saaneet, mutta myös tavallaan ite sitte sitä vahvistusta saa sille, että miksi näin on tehty tai sitte tosiaan tulee niitä uusia kysymyksiä mitä heitetään, jota ei just siitä näkökulmasta ei oo aikasemmin itte miettinykkään.”

(Lotta – leiritutor, kokenut)

- Opiskelijoiden yhteistyön tukeminen: ryhmät muodostavat tukiverkoston koko kurssin ajaksi.
- Opettajien yhteistyö vähentää yhden opettajan työtaakkaa ja toimii myös työnohjauksena.
- **”Vaihtelu on opintojen äiti!”** (K. Lonka)
 - Monipuolisuutta opettajan työhön
 - Verkostoja tueksi ja iloksi
 - Joustavuutta paikan ja ajan suhteen
 - Uusia mahdollisuuksia – oman opetuksen kehittämistä.

- Onnistunut verkko-opetus on opettajien ja opiskelijoiden yhteistyön tulos!
- Hyvin toteutetulla ja taitavasti ohjatulla verkkokurssilla kukaan ei ole yksin!

Esimerkki yhteistyöstä:

Opiskelijoiden ja opettajien videotuotantoyhteistyö

Mahdollisuuksia

1. Lähetä opiskelijat kentälle haastattelemaan työelämän asiantuntijoita – saat **haastatteluvideoita**
2. Pyydä opiskelijoita näyttämään mahdollisia työelämätilanteita – saat **tilannevideoita**
3. Pyydä opiskelijoita tekemään opetusvideo opiskelun aihepiiristä – saat **monenlaisia videoita**
4. Selvitä, olisiko yliopistossasi videotuotantokurssia, jolta voisit tilata videomateriaalia – voit saada **mitä haluat (?)**

Videotuottaminen pedagogiikkana

= videotuottaminen menetelmänä opiskella, oppia ja esittää videoiden kohteena olevaa tieteenalakohtaista tietoa ja taitoja (Hakkarainen 2007)

Videotuottamisella voidaan tukea erityisesti:

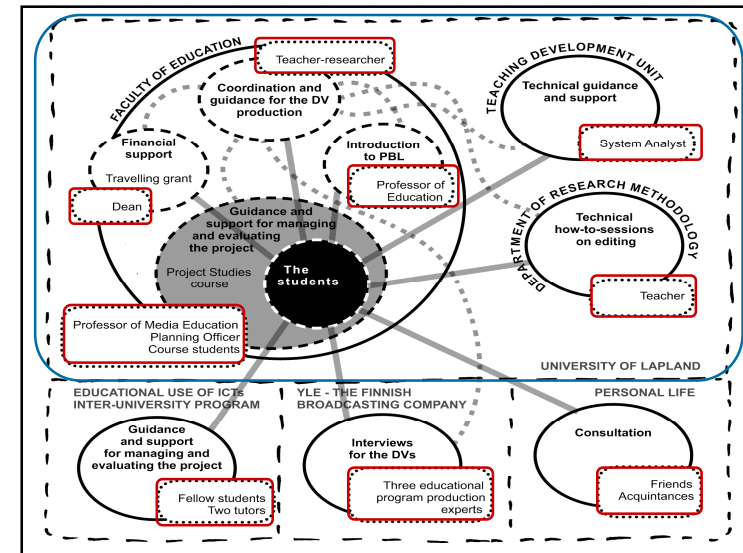
- opiskelun aktiivisuutta, kontekstuaalisuutta ja yhteisöllisiä, yhteistoiminnallisia ja emotionaalisia ominaispiirteitä;
- videoiden aihepiirien oppimista; sekä
- projektinhallinta-, yhteistoiminta- & ngelmanratkaisutaitoja

(Hakkarainen 2006; 2007; 2008;
Hakkarainen, Saarelainen & Ruokamo 2007)

1. Opiskelijat haastattelemassa työelämän asiantuntijoita

LaY: "Digitaalinen video" & "Projektioinnot" -opintojakso

- 2 opiskelijaa kävi YLE:llä haastattelemassa opetusohjelmatuotannon asiantuntijoita
- videoleikkeet haastatteluista toimivat tämän jälkeen opintojakson verkko-oppimateriaalina

1. Opiskelijat haastattelemassa työelämän asiantuntijoita

Opettajan ja opiskelijoiden yhteistyöverkosto:

Lapin yliopisto:

- opetuksen kehittämisspalvelut
- menetelmätieteiden laitos
- tiedekunnan professorit (2) ja dekaani
- vertaisopiskelijat

Lapin yliopiston ulkopuolella:

- vertaisopiskelijat ja ohjaajat verkoston muissa yliopistoissa
- YLE:n asiantuntijat (3)
- ystävät, tuttavat

2. Opiskelijat näyttelemässä mahdollisia työelämätilanteita

Hallintotieteen "Verkostojohtaminen"

- 2 versiota: lähi- ja verkkoversio
- Lähiopiskelijat osallistuivat opintojaksolla käsiteltäviin tapauksiin liittyvien digivideoiden tuotantoon:

- Tapaukseen liittyvien työelämätilanteiden käsikirjoitus ja näytteleminen videolle, esim. "Tapaus Ounasvaara"
- Kuvaus ja editointi: DiVision, Oulun yliopiston tietojenkäsittelytieteiden laitoksen videotuotantoyksikkö

2. Opiskelijat näyttelemässä mahdollisia työelämätilanteita

Opettajan ja opiskelijoiden verkosto:

Lapin yliopisto:

- Opetuksen kehittämisspalvelut
- Tutkija (toimintatutkimus)
- Vertaisopiskelijat

Lapin yliopiston ulkopuolella:

- SVY: TieVie-koulutus
- Ounasvaaraan liittyvät yhteisöt & organisaatiot Rovaniemellä (asiantuntijoiden haastattelu)
- Oulun yliopisto, DiVision videotuotantoyksikkö

3. Opiskelijat tuottavat videoita opintojakson aihepiireistä

Lapin yliopiston ”Digitaalinen video” – monitieteinen opintojakso

- Videoiden tuottaminen opiskeltavista aihepiireistä on osa opiskelua
- Opiskelijoiden tuottamat videot toimivat kurssin myöhempien toteutusten verkkomateriaalina
- Kurssin opettajina 3-4 opettajaa 3 eri tiedekunnasta
- Katso: <http://ktk.ulapland.fi/MKAS2211/>

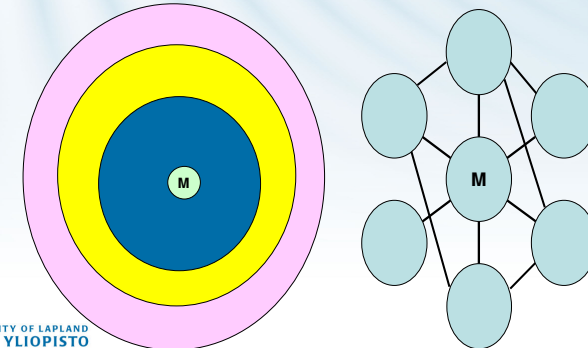
Kokemuksia yhteistyöstä

- Yliopiston ulkopuoliset asiantuntijat yllättävän myöntäväisiä videoitavaksi
- Opiskelijat innostuneet videotuottamisesta ja monitieteisestä opintojaksosta > tervetullutta vaihtelua!
- Yhteistyö eri tieteidenalojen opettajien kanssa kitkeränsuloista:
 - näkökulmien yhteensovittaminen
 - opintojakson vastaavan opettajan työmäärä lisääntyy
 - videotuotannon tekniikka ja dramaturgia: ”uuden kielen” opettelu
 - yhteisen ajan löytäminen kurssin arvioinnille ja sen kehittämiselle
 - mahdollisuus laajentaa omaa osaamista > toisten opettajien näkökulmista alkaa vähitellen kiinnostua yhä enemmän ... !

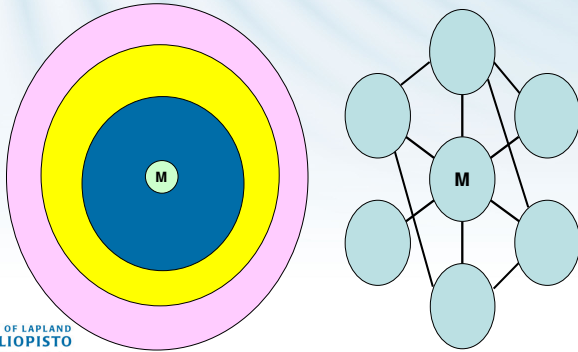
Itsereflektio (10-15 min)

Omat vahvuudet verkko-opettajana
Kehittämisen tarpeet
Yhteistyö- ja tukiverkostot

Parireflektio (10 min)

Omat vahvuudet verkko-opettajana
Kehittämisen tarpeet
Yhteistyö- ja tukiverkostot

Lähteitä

Anderson, T., & Rourke, L., & Garrison, D. Randy & Archer, W. 2001. Assessing teaching presence in a computer conferencing context. *JALN – Journal of Asynchronous Learning Networks*, (5)2.

<http://www.aln.org/publications/jaln/>

Hakkarainen, P. 2006. Designing and producing digital videos as a problem-based learning cycle to support meaningful learning. Teoksessa: J. Multisilta & H. Haaparanta (toim.) Proceedings of the Workshop on Human Centered Technology HCT06. Workshop on Human Centered Technology HCT06. June 11-13, 2006, Pori, Finland. Tampere University of Technology, Pori. Publication 6, 4-13.

Hakkarainen, P. 2007. Promoting meaningful learning through the integrated use of digital videos. Doctoral dissertation, University of Lapland. Acta Universitatis Lapponiensis 121. University of Lapland, Faculty of Education.

Hakkarainen, P. 2008. PBL informaatiolukutaidon yhteisöllisenä tukena ja näkyväksi tekijänä. Teoksessa: E. Sormunen & E. Poikela (toim.) Informaatio, informaatiolukutaito ja oppiminen. Tampere: Tampere University Press.

Hakkarainen, P., Saarelainen, T. & Ruokamo, H. 2007. Towards meaningful learning through digital video-supported case-based teaching. *Australasian Journal of Educational Technology (AJET)*, 23(1), 87-109.

Nevgi, A., Kynäslahti, H., Vahtivuori, S., Uusitalo, A. & Ryti, K. 2002. Yliopisto-opettajat verkossa – taidot puntarissa. Verkko-opettajien osaamisalueiden ja tarjolla olevien tukipalveluiden kartoitus. Helsingin yliopisto kasvatustieteen laitos. Suomen virtuaaliyliopiston e-julkaisu 5.

<http://www.virtuaaliyliopisto.fi/data/files/svy-julkaisut/julkaisu005.pdf>

Nevgi, A. & Tirri, K. 2003. Hyvää verkko-opetusta etsimässä. Oppimista edistävät ja estävät tekijät verkko-oppimisympäristöissä – opiskelijoiden kokemukset ja opettajien arviot. Suomen kasvatustieteellinen seura. Kasvatusalan tutkimuksia 15. Turku: Painosalama Oy.

Salmon, G. 2000. *E-moderator. The Key to Teaching and Learning Online.* Kogan Page. Great Britain by Clays Ltd. St Ives plc.

Syrjäkari, M. 2007. Opettaja ohjaajana verkossa – tuotoireiden kokemuksia verkko-ohjaamisesta Akateemiset opiskelutaidot – verkkokurssilla. Acta Lapponiensis 126. Lapin yliopisto: Lapin yliopistopaino.

Kiitos!